

Fenntartható
Természetvédelem
Magyarországi
Natura 2000 területeken

A projekt a Svájci-Magyar Együttműködési Program
társfinanszírozásával valósult meg.

Natura 2000 erdők természetvédelmi monitorozása WP 2.3

Horváth Ferenc

**Csicsek Gábor, Molnár Csaba, Ortmann-né Ajkai Adrienne,
Szabó Gábor, Zimmermann Zita, Lukács Márió, Szegleti Zsófia és
Bölöni János**

MTA ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet

Célkitűzések

- ❑ a Natura 2000 – vagyis *a természetközeli erdők* struktúra és funkció monitorozásának támogatása
- ❑ a módszertan továbbfejlesztése (egyszerűbb, hatékonyabb), széles körű egyeztetés és továbbképzés
- ❑ az Erdőrezervátum Program felmérési eredményeinek, referenciaként való hasznosítása
- ❑ Hozzájárulás az országjelentésekhez
  - ‘statistically robust estimation’ és ‘favourable reference value’
  - ható (H) és veszélyeztető (V) tényezők
  - ‘Typical species’ értékelés
  - Structure & Function értékelés

Élőhelyvédelmi irányelv

2. cikk Természetes élőhelyek, vadon élő állatok és növények védelmének biztosítása, **kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartása** illetve helyreállítása

11. cikk Az élőhelytípusok és a fajok **természetvédelmi helyzetének nyomon követését szolgáló monitorozási kötelezettség**

17. cikk Hatévenként benyújtandó „országjelentés”
(természetvédelmi helyzet – a 11. cikk szerinti ellenőrzési tevékenység eredményei; intézkedések és ezek hatásai)

18. cikk ... a hálózat célkitűzésének eléréséhez és a monitorozás elősegítéséhez szükséges **kutatásokra ösztönzi** a tagállamokat

Pannon régió

- ❑ A jelentést **nem csak a Natura 2000 területekre** vonatkozóan, hanem az országon belül az adott biogeográfiai régió (nálunk az ország) területére vonatkoztatva kell megadni.
- ❑ Valamennyi hazánkban előforduló, az I. mellékleten szereplő élőhelytípusra – erdők esetében

9110 mészkerülő bükkösök

9150 sziklai bükkösök

91E0 éger- és kőrisligetek, phfs liget/láperdők

91G0 pannon gyertyános-tölgyesek

91I0 kontinentális erdőssztyepp tölgyesek

91L0 illír gyertyános-tölgyesek

91N0 pannon borókás-nyárasok

9130 szubmontán és montán bükkösök

9180 törmelékeltető- és szurdokerdők

91F0 keményfás ligeterdők

91H0 pannon molyhos tölgyesek

91K0 illír bükkösök

91M0 pannon cseres-tölgyesek

Jelentési időszakok

2001-2006 (2007/2009) – legjobb elérhető információ alapján

2007-2012 (2013/2015) – monitorozás alapján

201

Treated data from Member States reports														
Habitat	Range (km ²)				Area				Struct & func.	Future prosp.	Overall asses.			
	Surface	% MS	Trend	Ref.	Surface	% MS	Trend	Ref.			Curr. CS	Qualifier	Prev. CS	Nat. of ch.
9110 - Luzulo-Fagetum beech forests	4400	65.8	0	≈4400	11	84.6	0	≈11	FV	FV	FV		U2	c1
9130 - Asperulo-Fagetum beech for...	14578	81.9	0	≈14578	750	94.9	0	≈750	FV	FV	FV		U2	c1
9150 - Medio-European limestone b...	4603	90.8	0	≈4603	23	85.2	0	≈23	FV	FV	FV		U2	c1
9180 - Tilio-Acerion forest of slopes...	9973	70.5	0	≈9973	40	78.2	0	≈40	U1	U1	U1	=	U2	b1
91E0 - Alluvial forests with Alnus gl...	68593	83.1	0	≈68593	480	96	0	>480	U1	U1	U1	-	U2	c1
91F0 - Riparian mixed forest of Que...	38184	61.6	0	≈38184	350	51	0	>350	U1	U1	U1	-	U2	c1
91G0 - Pannonic woods with Quercu...	26676	64.4	0	≈26676	900	87.5	0	>900	U1	U1	U1	=	U2	c1
91H0 - Pannonian woods with Quer...	20398	73.4	0	≈20398	300	93.2	0	≈300	U1	U1	U1	=	U2	c1
91I0 - Euro-Siberian steppic woods...	20960	52.9	0	>20960	45	34	0	>45	U2	U2	U2	-	U2	nc
91K0 - Illyrian Fagus sylvatica fores...	9211	100	0	≈9211	270	100	0	>270	FV	U1	U1	=	U2	c1
91L0 - Illyrian oak-hornbeam forests...	15607	100	0	≈15607	500	100	0	>500	FV	U1	U1	=	U2	c1
91M0 - Pannonian-Balkan turkey o...	37657	87.3	0	≈37657	1400	95.2	0	>1400	U1	U1	U1	-	U2	c1
91N0 - Pannonic inland sand dune t...	6730	98.7	0	≈6730	76	99	0	>76	U2	U1	U2	-	U2	nc

Jelentési időszakok

2001-2006 (2007/2009) – legjobb elérhető információ alapján

2007-2012 (2013/2015) – monitorozás alapján

2013-2018

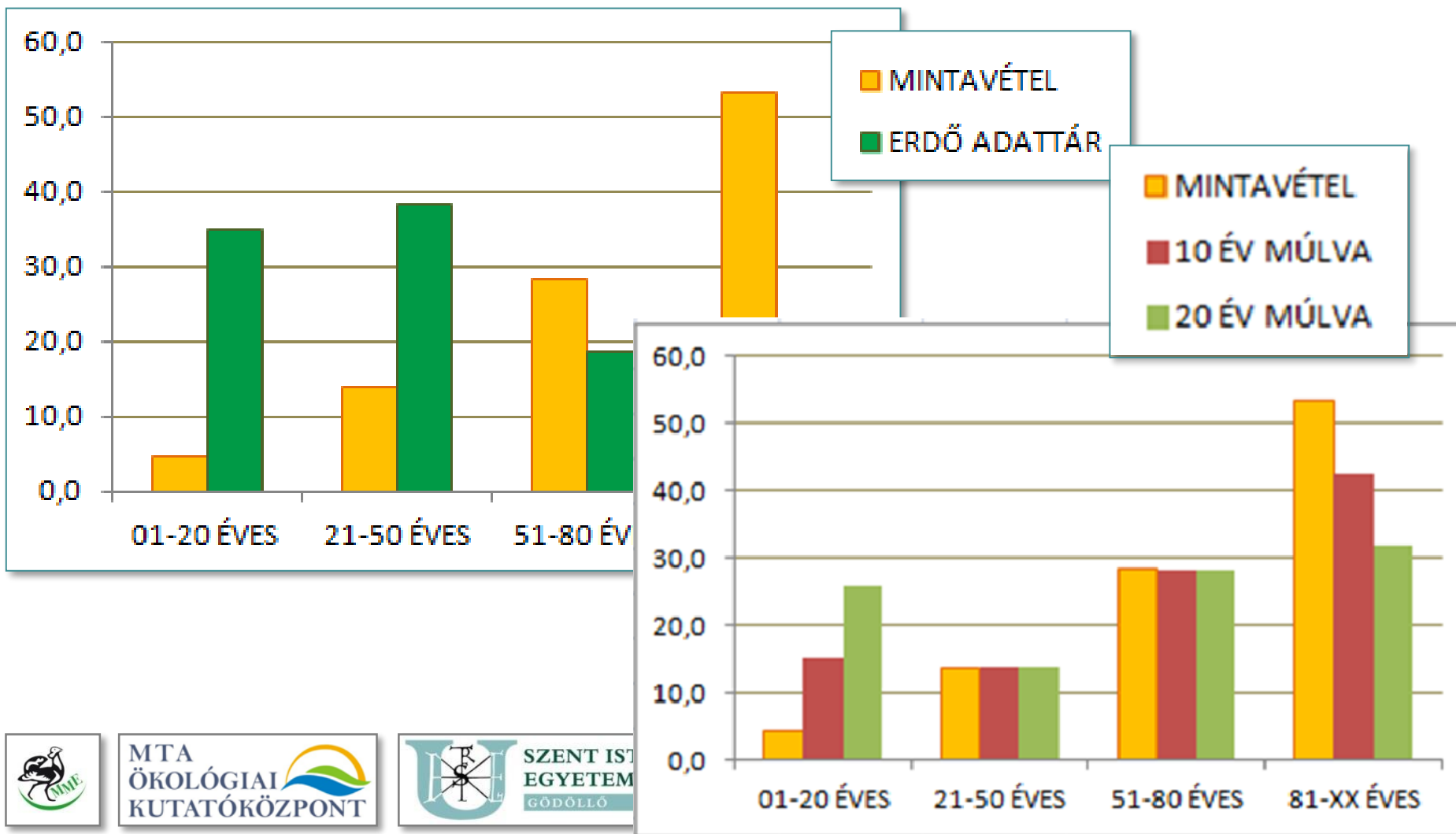
Treated data from Member States reports														
Habitat	Range (km ²)				Area				Struct & func.	Future prosp.	Overall asses.			
	Surface	% MS	Trend	Ref.	Surface	% MS	Trend	Ref.			Curr. CS	Qualifier	Prev. CS	Nat. of ch.
9110 - Luzulo-Fagetum beech forests	4400	65.8	0	≈4400	11	84.6	0	≈11	FV	FV	FV		U2	c1
9130 - Asperulo-Fagetum beech for...	14578	81.9	0	≈14578	750	94.9	0	≈750	FV	FV	FV		U2	c1
9150 - Medio-European limestone b...	4603	90.8	0	≈4603	23	85.2	0	≈23	FV	FV	FV		U2	c1
9180 - Tilio-Acerion forest of slopes...	9973	70.5	0	≈9973	40	78.2	0	≈40	U1	U1	U1	=	U2	b1
91E0 - Alluvial forests with Alnus gl...	68593	83.1	0	≈68593	480	96	0	>480	U1	U1	U1	-	U2	c1
91F0 - Riparian mixed forest of Que...	38184	61.6	0	≈38184	350	51	0	>350	U1	U1	U1	-	U2	c1
91G0 - Pannonic woods with Quercu...	26676	64.4	0	≈26676	900	87.5	0	>900	U1	U1	U1	=	U2	c1
91H0 - Pannonian woods with Quer...	20398	73.4	0	≈20398	300	93.2	0	≈300	U1	U1	U1	=	U2	c1
91I0 - Euro-Siberian steppic woods...	20960	52.9	0	>20960	45	34	0	>>45	U2	U2	U2	-	U2	nc
91K0 - Illyrian Fagus sylvatica fores...	9211	100	0	≈9211	270	100	0	>270	FV	U1	U1	=	U2	c1
91L0 - Illyrian oak-hornbeam forests...	15607	100	0	≈15607	500	100	0	>500	FV	U1	U1	=	U2	c1
91M0 - Pannonian-Balkan turkey o...	37657	87.3	0	≈37657	1400	95.2	0	>1400	U1	U1	U1	-	U2	c1
91N0 - Pannonic inland sand dune t...	6730	98.7	0	≈6730	76	99	0	>76	U2	U1	U2	-	U2	nc

Módszertani fejlesztések célja

- ❑ **EGYEZTETÉS** a) ER HTV módszertannal; b) az SH-4/13 társprojekt erdőállapot-felméréssel; c) a vadhatás továbbgondolása . . .
- ❑ **MÉTA élőhelyek & VÁGÁSOS ÜZEMMÓD (OEA)**
KOR: fiatalabb / 21 – 50 éves / 51 – 80 éves / öregebb
- ❑ **EGYSZERŰBB és HATÉKONYABB**
- ❑ **ÉRTÉKELÉS FEJLESZTÉSE**

Mintavételi terv, 2008 .. üzemmód!?

8185.2 É - N2K erdőmonitorozás

JELKULCS

- Víztest, víznyelő és tózárdó
- Erdőgazdálkodási övezet
- Erdőgazdálkodási övezet
- N2K_01_001
- N2K_01_002
- N2K_01_003
- N2K_01_004

Továbbfejlesztett módszertan

□ **1 ha mintavételi terület, 4 rész-minta**
mintaterület létesítés (M.1 adatlap)

□ **felmérés 1 ha-ról**

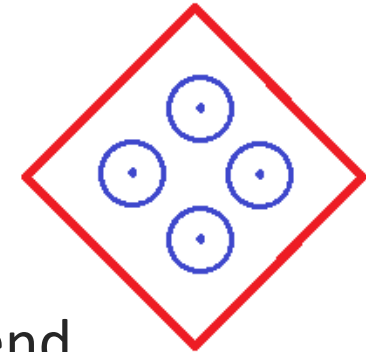
N2000 élőhely, természetesség, nagyságrend
termőhelyökológiai állapot és „folyamat”

idős élő fa, vastag álló holtfa, vastag fekvő törzs száma
szomszédos (200 m) élőhelycsoportok és elszigeteltség

erdőgazdálkodás, erdőhasználat, H / V tényezők

táji szintű vad: kerítés, ill. etetés

tipikus fajok ellenőrző listája

Továbbfejlesztett módszertan

□ rész-minták felmérése

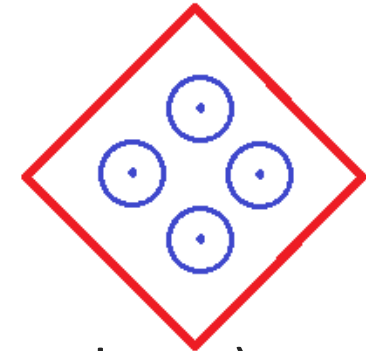
ÁNÉR 2011

szintezettség, szintenkénti borítások

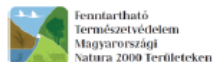
szintenkénti fafajsorok, ill cserjefajsorok

... dominancia kategóriák (összetétel és szerkezet)

vadhatás: hántottság, csúcsrágottság és életjelek

M.2A Adatlap (v 3.0)

Fenntartható
Természetvédelem
Magyarországi
Natura 2000 Területeken

NATURA 2000 ERDŐK (9110) STR/FNK MONITOROZÁSA V3.0

MTA
ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT

M.2A MVT név .....

MVT ssz

felmérő neve

dátum

9110 mészkerülő bükkösök

Natura 2000 élőhely (kód és név)

<=1ha, 1-10ha, >10ha, NEM ISM

becsült állományméret

1 - 2 - 3 - 4 - 5

N&S természetesség

borítás ..... %
sziklakibúvás, kötormelék

hónap .....
vizállásos hónapok száma

RSSZ, MEGF, NEM ISM
termőhelyökölógiai ÁLLAPOT

RMLIK, VTLAN, JAVUL, NEM ISM
termőhelyökölógiai FOLYAMAT

idős ÉLŐ FA

idős (vastag – útmutató!) élő fák száma / ha >30cm álló

termköz ERDŐ, CSERJ, GYEP, VIZES, VÁGÁS

200m-es körzeten (kb. 12,5 ha) belül található „szomszédos” élő

NEM ELSZIGETELT

<200m, 200

legközelebbi, azonos (vagy az élőhelysorozatba jól illeszkedő) élő

VÁ / ÁT / SZÁ / NEM

erdészeti üzemmód

legutóbbi (kb. 3 éves időszak)

H / V mesterséges felújítás őshonos fajokkal - B02.01.01

H / V mesterséges felújítás idegenhonos fajokkal - B02.01.01

H / V tarvágás és/vagy gyérités, tisztítás - B02.02

H / V aljnövényzet és/vagy cserjeszint eltávolítása - B02.03

H / V fekvő és/vagy álló holt fa eltávolítása - B02.04

H / V helytelen fajjavalsztás - B07

H / V tisztások befásítása - B07

H / V falopás - B07

H / V erdészeti tevékenység miatt fellépő erózió - B07

H / V egyéb helytelen erdészeti tevékenység, megnevezve - B07

H / V anyagkiterm., homok és kavicsbányászat - C01.01

H / V anyagkiterm., tözegkitemelés - C01.03

H / V anyagkiterm., külszíni v. mélyművelési bányászat - C01.04

H / V anyagkiterm., egyéb bányászat (pl. olaj-, gázkutatás) - C01.07

H / V útépités, erdei túraösvény, bicikliút - D01.01

H / V útépités, autót - D01.02

H / V útépités, parkoló és hatása - D01.03

H / V útépités, vasút - D01.04

H / V útépités, elektromos- és telefonvezetékek - D02.01

H / V útépités, csővezetékek - D02.02

H / V útépités, antennák, tornyok - D02.03

H / V útépités, egyéb közl., szállítási, kommunikációs létesítmények) - D06

H / V beépítés, urbanizáció, települések, tanyák, nyaralók hatása - E01

H / V beépítés, gyár - E02.01

H / V beépítés, ipari raktárak - E02.02

H / V beépítés, egyéb ipari és/vagy kereskedelmi terület - E02.03

H / V beépítés, hulladéklerakás (szilárd, folyékony) - E03

H / V taposás, túra, lovasútra .... - G01.02

H / V taposás, gépjárművek - G01.03

H / V taposás, hegy-, sziklamászás, barlagászat - G01.04

H / V golfpálya - G02.01

H / V sípálya, síközpont - G02.02

H / V kiépített turistalátványosság - G02.06

H / V sportpálya - G02.07

H / V táborozás - G02.08

H / V egyéb sportlétesítmény - G02.10

H / V interaktív bemutató központ - G03

H / V szándékos rongálás - G05.04

H / V rossz természetvédelmi előírás - G05.07

H / V felszíni vízszennyezés - H01

H / V talajvíz szennyezése - H02

H / V savas eső - H04.01

H / V egyéb légszennyezés - H04.03

H / V talajszennyezés - H05

H / V egyéb szennyezés - H07

H / V özönvíz spontán inváziója - I01

H / V őshonos faj spontán inváziója - I02

H / V GMO inváziója (megporzással is) - I03

H / V leégés - J01.01

H / V kiszáritás, lecsapolás - J02.01

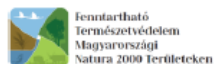
H / V csatornázás, vízszabályozás - J02.03

H / V árvíz „védelem” - J02.04

H / V speciális élőhelytulajdonságok beszűkülése, elvesztése - J03.01

H / V fragmentálódás, élőhelyek közötti kapcsolatok megszűnése - J03.02

M.2A Adatlap – fajok

NATURA 2000 ERDŐK (9110) STR/FNK MONITOROZÁSA V3.0

M.2A – tipikus fajok, özönfajok, degradációt jelző fajok

9110

Tipikus - kedvező állapotokat indikáló - fajok előfordulása, dominanciája a (C) gyepszintben

MÉSZKERÜLŐ BÜKKÖSÖK

<i>Avenella (Desch.) flexuosa</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Vaccinium spp.</i>	NINCS, van, 1-5%, több
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Veronica officinalis</i>	NINCS, van, 1-5%, több
<i>Genista pilosa</i>	NINCS, van, 1-5%, több	.....	NINCS, van, 1-5%, több
<i>Hieracium spp.</i>	NINCS, van, 1-5%, több	.....	NINCS, van, 1-5%, több
<i>korpafüvek</i>	NINCS, van, 1-5%		
<i>körtikék</i>	NINCS, van, 1-5%		
<i>Leucobryum glaucum</i>	NINCS, van, 1-5%		
<i>Luzula luzuloides</i>	NINCS, van, 1-5%		
<i>Melampyrum pratense</i>	NINCS, van, 1-5%		
<i>Prenanthes purpurea</i>	NINCS, van, 1-5%		

Özönfajok előfordulása, dominanciája a (C) gyepszintben

<i>Acer negundo</i>	N V 1-5% T	<i>Fallopia spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Prunus serotina</i>	N V 1-5% T
<i>Ailanthus altissima</i>	N V 1-5% T	<i>Fraxinus pennsylv.</i>	N V 1-5% T	<i>Robinia p.acacia</i>	N V 1-5% T
<i>Amorpha fruticosa</i>	N V 1-5% T	<i>Helianthus spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Solidago adv.</i>	N V 1-5% T
<i>Asclepias syriaca</i>	N V 1-5% T	<i>Heracleum adv. spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Vitis spp.</i>	N V 1-5% T
<i>Aster adv. spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Impatiens adv. spp.</i>	N V 1-5% T		N V 1-5% T
<i>Echinocystis lobata</i>	N V 1-5% T	<i>Parthenocissus spp.</i>	N V 1-5% T		N V 1-5% T
<i>Erigeron annuus</i>	N V 1-5% T	<i>Phytolacca spp.</i>	N V 1-5% T		N V 1-5% T

Özönfajok előfordulása, dominanciája a (C) gyepszintben

<i>Acer negundo</i>	N V 1-5% T	<i>Fallopia</i>
---------------------	------------	-----------------

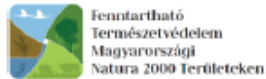
Degradációt jelző fajok a (C) gyepszintben – CSAK HA TÖMEGES (legalább 5% vagy több)

.....	> 5%	.....	> 5%	.....	> 5%
.....	> 5%	.....	> 5%	.....	> 5%

Egyéb fajok, megjegyzés

.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

M.2A-X rész minta ...

Fenntartható
Természetvédelem
Magyarországi
Natura 2000 Területeken

NATURA 2000 ERDŐK (9110) STR/FNK MONITOROZÁSA V3.0

MTA
ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT

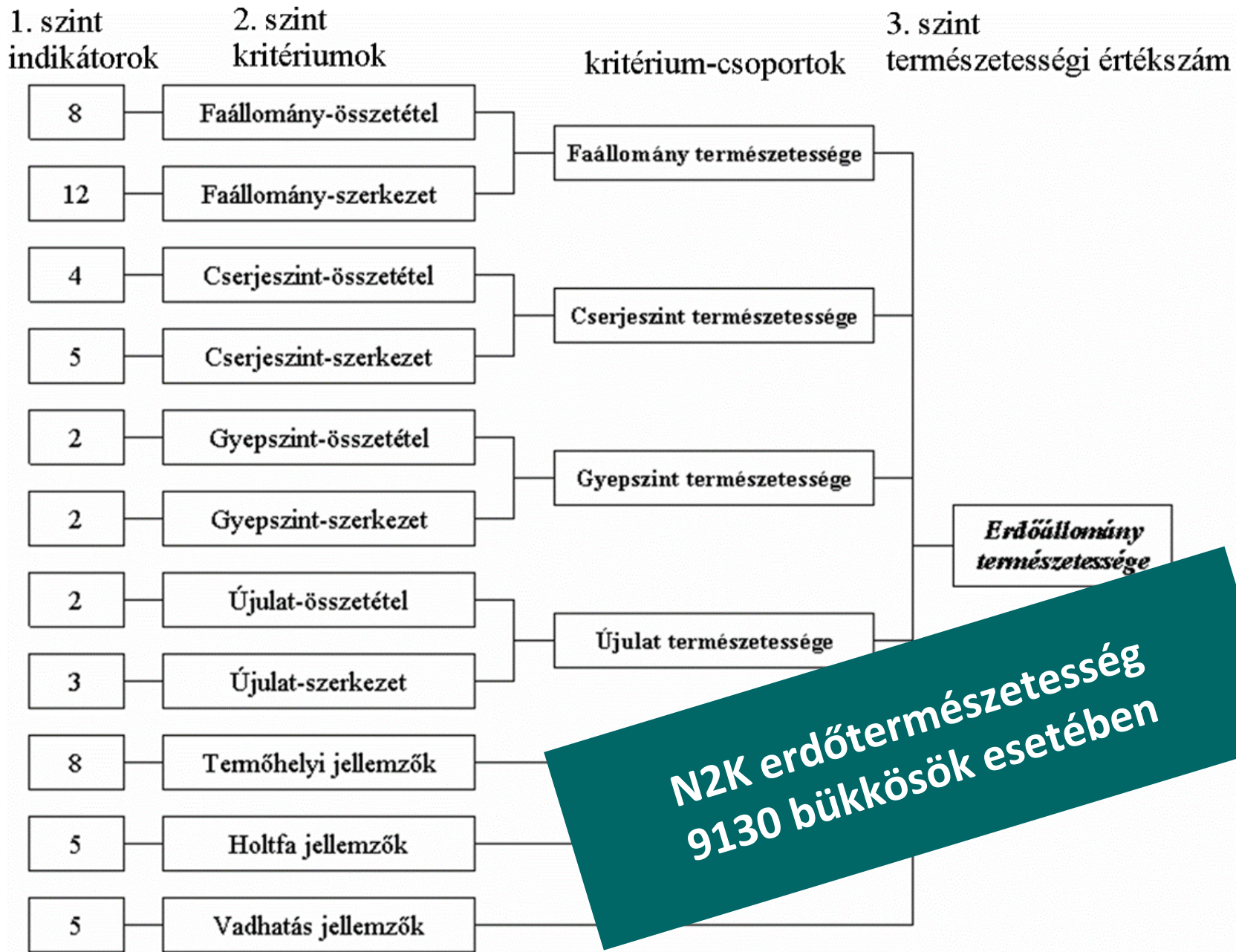
M.2B-1 – rész minta, MVT név .....

MVT ssz	felmérő neve		dátum	
1 rész minta ssz	..... % lombkoronaszint (A) összes záródása (max: 100%)		EGYSZINTES, KÉTSZINTES, TÖBBSZINTES szintezetttség; egy szint legalább 10%-os borítású	
ÁNÉR2011 (N2K: 9110)	..... % cserje- és újulatí szint (B) borítása	..... % gyepszint (C) borítása	..... % mohaszint borítása	
fotóazonosító	..... % erőzói kiterjedése		..... % lánszint borítása	
NINCS, KEVÉS, ~50%, 100%, n.é. újulat, fiatalos (A, B) hántottsága		NINCS, KEVÉS, ~50%, 100%, n.é. újulat csúcsrágottsága, CSERJESZINT(B)		NINCS, KEVÉS, ~50%, 100%, n.é. újulat csúcsrágottsága: GYEPSZINT (C)
VDI TÚRÁS	VADCSAPA	KIFEKVÉS	VDI HULLATÉK	EGYÉB HULLATÉK
nagyvad friss nyomok és életjelek				
A szint FAFAJSOROK	d130 (cm.)	dominancia (%)	B / C szint FÁK & CSERJÉK	dominancia (%)
A	<15, <30, <60, >60	+, 1-5, <25, <50, több	B / C	van, 1-5, 6-25, 26-50, több
A	<15, <30, <60, >60	+, 1-5, <25, <50, több	B / C	van, 1-5, 6-25, 26-50, több

Adaptált TERMERD értékelés

N2000 indikátorok száma

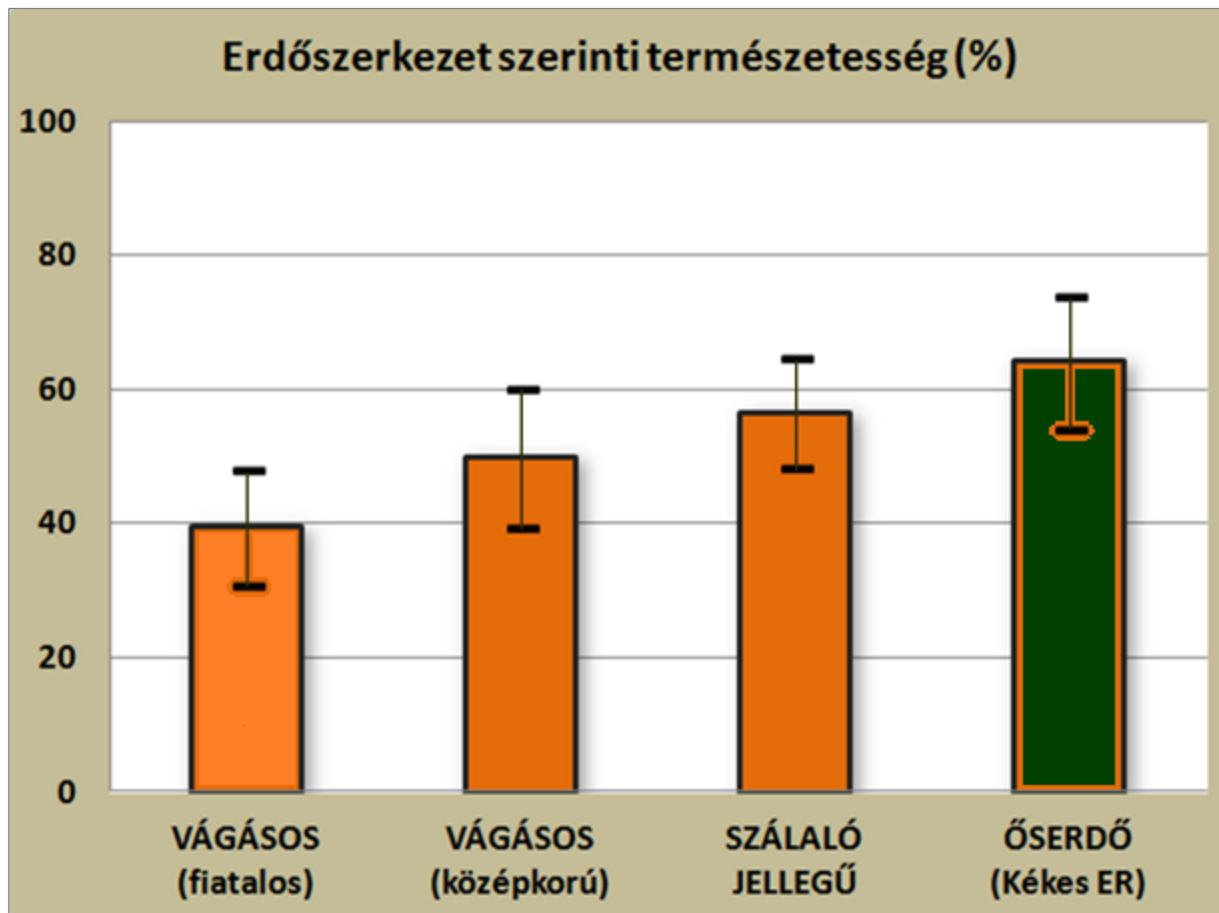
N2K erdőtermészetesség
9130 bükkösök esetében

Tipikus fajok száma élőhelyenként

9110 mészkerülő bükkösök	13
9130 szubmontán és montán bükkösök	14
9150 sziklai bükkösök	14
9180 törmeléklejtő- és szurdokerdők	14
91E0 éger- és kőrisligetek, puhafás liget/láperdők	29
91F0 keményfás ligeterdők	15
91G0 pannon gyertyános-tölgyesek	14
91H0 pannon molyhos tölgyesek	14
91I0 kontinentális erdőssztyepp tölgyesek	22
91K0 illír bükkösök	15
91L0 illír gyertyános-tölgyesek	15
91M0 pannon cseres-tölgyesek	15
91N0 pannon borókás-nyárasok	11

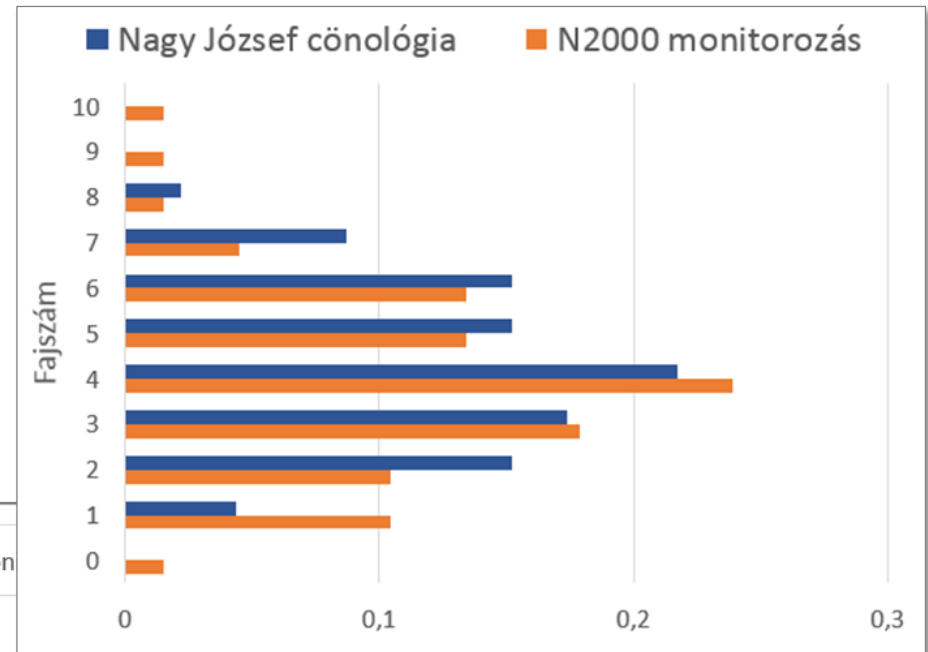
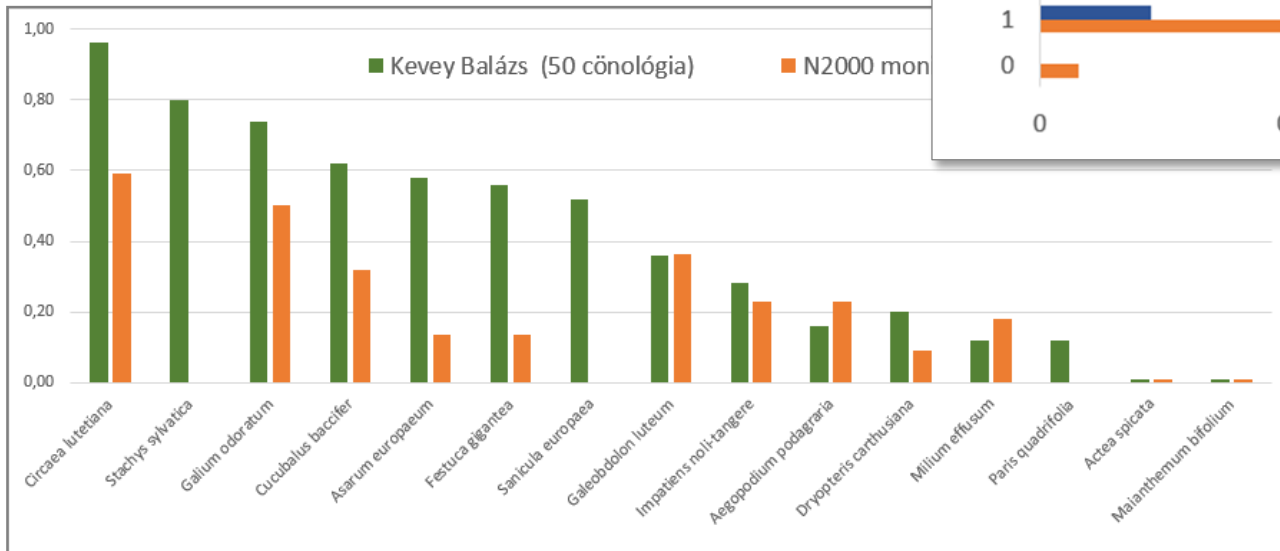
N2K erdőtermészetesség: erdőrezervátumhoz viszonyítva

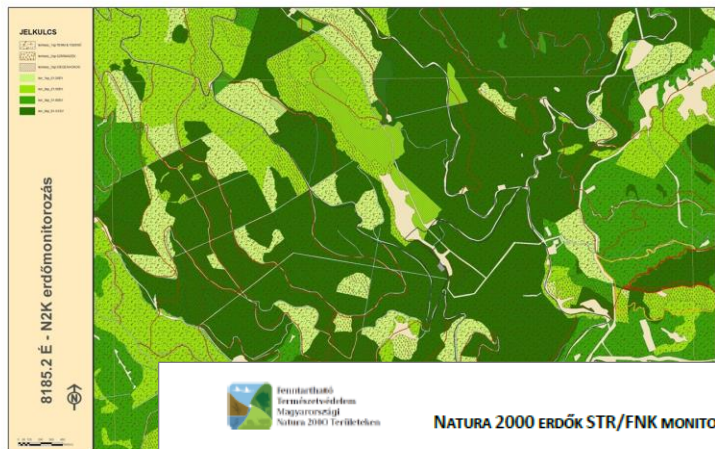
N2K tipikus fajok száma: cönológiai tabellához viszonyítva

☐ **9130 bükkös**
14 tipikus fajból,
hány fordul elő?

☐ **91F0 keményfás ligeterdő**
15 tipikus faj, mekkora
gyakorisággal fordul elő?

Egyszerűbb, hatékonyabb

NATURA 2000 ERDŐK STR/FNK MONITOROZÁSA V2.3

MTA ÖKOLÓGIAI KUTATÓKÖZPONT

M2.A – tipikus fajok, özönfajok, degradációt jelző fajok

Tipikus - kedvező állapotokat indikáló - fajok előfordulása, dominanciája a ... SZUBMONTÁN ÉS MO

<i>Actaea spicata</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Oxalis acetosella</i>	NINCS, van,
<i>Asarum europaeum</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Polygonatum multiflorum</i>	NINCS, van,
<i>Carex pilosa</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Polygonatum verticillatum</i>	NINCS, van,
<i>Daphne mezereum</i>	NINCS, van, 1-5%, több	<i>Prenanthes purpurea</i>	NINCS, van,
<i>Galeobdolon luteum agg.</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,
<i>Galium odoratum</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,
<i>Hordelymus europaeus</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,
<i>Lathyrus vernus</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,
<i>Maianthemum bifolium</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,
<i>Milium effusum</i>	NINCS, van, 1-5%, több		NINCS, van,

Özönfajok előfordulása, dominanciája a (C) gyepszintben

<i>Acer negundo</i>	N V 1-5% T	<i>Fallopia spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Prunus serotina</i>	N
<i>Ailanthus altissima</i>	N V 1-5% T	<i>Fraxinus pennsylv.</i>	N V 1-5% T	<i>Robinia p. acacia</i>	N
<i>Amorpha fruticosa</i>	N V 1-5% T	<i>Helianthus spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Solidago adv.</i>	N
<i>Asclepias syriaca</i>	N V 1-5% T	<i>Heracleum adv. spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Vitis spp.</i>	N
<i>Aster adv. spp.</i>	N V 1-5% T	<i>Impatiens adv. spp.</i>	N V 1-5% T		
<i>Echinocystis lobata</i>	N V 1-5% T	<i>Parthenocissus spp.</i>	N V 1-5% T		

NATURA 2000 ERDŐK STR/FNK MONITOROZÁSA V2.2

M.2B-1 – részminta, MVT av. Pave. 4/1C

MTA ÖKOLÓGIAI KUTATÓKÖZPONT

NATURA 2000 ERDŐK STR/FNK MONITOROZÁSA V2.2

M.2B-1 – részminta, MVT av. Pave. 4/1C

1

2024.09.09.

80-85% ... 30% ... 35% ... 50% ... 5%

NINCS, KEVESEB, 100%, 100%, n.a. ... NINCS, KEVESEB, 100%, 100%, n.a. ... NINCS, KEVESEB, 100%, 100%, n.a.

VITURÁS VADCSAPA KIFERYES YO HULLATEK EYŐS HULLATEK NINCS

A szék	ANTALISZON	FTD/20	dominancia (%)	B/C szék	PÁRÁ CSOPORT	dominancia (%)
A	CS	80-85	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	HJ	van, 1-5, 0-25, <50, <100
A	KTI	+15, <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	Vil	van, 1-5, 0-25, <50, <100
A	Vil	+ <30, <45, <60	+ <25, <50, <100	B/C	Tajgal	van, 1-5, <25, <50, <100
A	KI	+15, <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	Galagonya	van, <3, 0-25, 20-50, <100
A	MT	+ <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	Hempelen	van, 1-5, <25, 20-50, <100
A	RASE	+ <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	Tahijel	van, <3, 0-25, 20-50, <100
A	KI	+15, <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	Babér	+ <3, 1-5, 0-25, 20-50, <100
A		+15, <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	KTI	van, 1-5, 0-25, 20-50, <100
A		+15, <30, <45, <60	+ 1,4, <25, <50, <100	B/C	CS	+ <3, 1-5, 0-25, 20-50, <100
A				B/C	UV	

Terepi oktatás, továbbképzés

MTA
ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT

MTA Ökológiai Kutatóközpont
Ökológiai és Botanikai Intézet

Fenntartható
Természetvédelem
Magyarországi
Natura 2000 Területeken

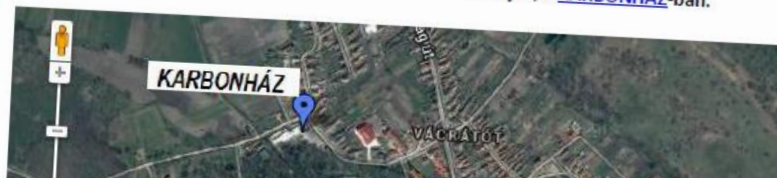

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
**Swiss
Contribution**

ERDŐMONITOROZÁSI MÓDSZERTANI TOVÁBBKÉPZÉS

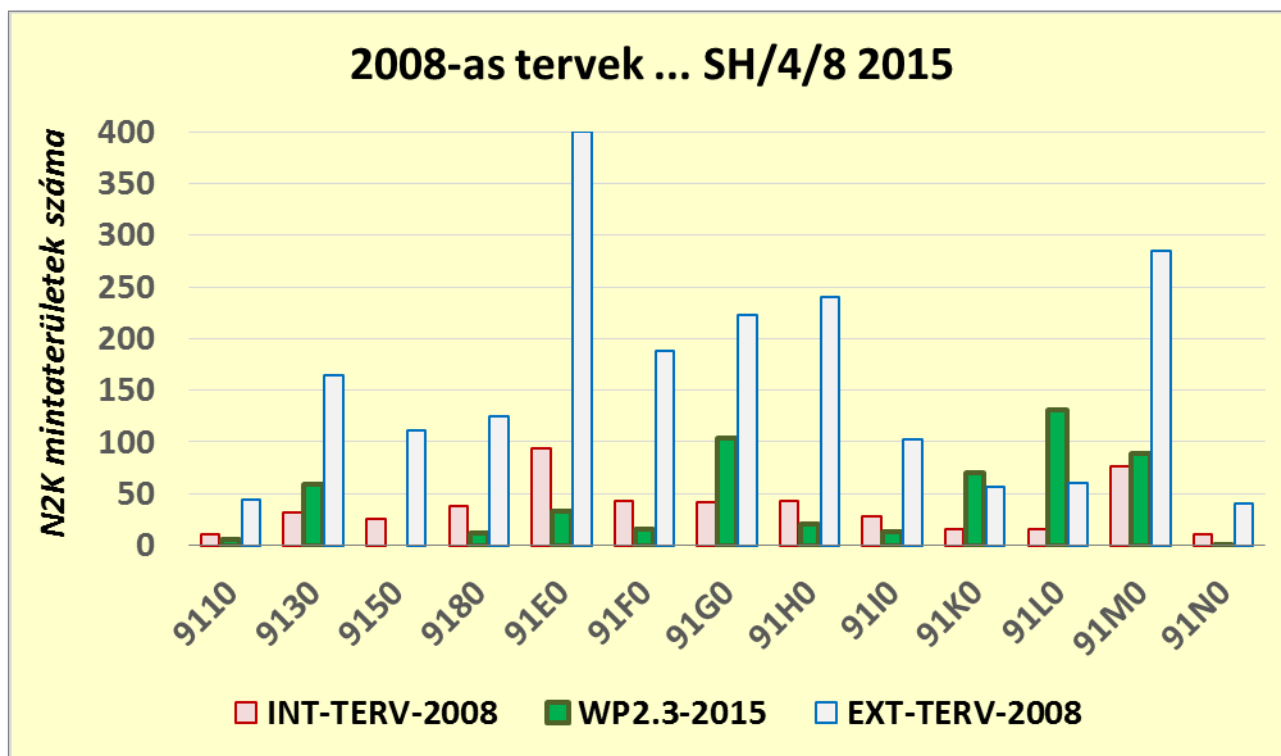
Az „Erdei élőhelyek monitorozási módszerének fejlesztése és bevezetése” elnevezésű feladat (SH/4/8, WP2.3) keretében *regionális módszertani oktatást, terepi továbbképzéseket* tartunk. A továbbképzések célja a *Natura 2000 erdei élőhelyek továbbfejlesztett természetvédelmi monitorozási módszerének bemutatása, elméleti és gyakorlati oktatása.*

Következő továbbképzésünket május 9-én, Vácrátóton tartjuk, a [KARBONHÁZ](#)-ban.

Felmértség – 2015 végén

- ☐ 2008-as javaslat: **472** intenzív / **2040** extenzív mintavétel
- ☐ WP2.3 vállalás: **500** STR/FNK minta
2015/2016: **550** mintavételi terület

Köszönöm a figyelmet

A projekt a Svájci–Magyar Együtműködési Program társfinanszírozásával
valósul meg

Az erdőrezervátum programot a természetvédelmi tárca,
a VM Környezetügyért Felelős Államtitkársága támogatja

